

Tornator Oyj:n maa-aineslupahakemus kiinteistölle 146-409-0004-0000 Kivilammenkorpi

Kuntaympäristölautakunta 20.5.2025 § 20
19/11.02/2025

LUVANHAKIJA

Tornator Oyj, Muuntamontie 2, 80100 Joensuu

HAKEMUS JA PERUSTELUT

Hakija hakee Ilomantsin kunnan kuntaympäristölautakunnalta maa-ainesten ottolupaa omistuksessaan olevalle kiinteistölle 146-409-0004-0000 Kivilammenkorpi. Lupaa haetaan 20 000 k-m³ kokonaisottomäärälle 10 vuodeksi. Suunnitelma-alueen pinta-ala on 2,2 ha ja varsinaisen kaivualueen pinta-ala 1,2 ha.

Suunnitellun ottamisalueen maa-aineksia tultaisiin käyttämään luvanhakijan omistamien metsätilojen metsätieverkoston peruskorjauksissa, laajennuksissa ja kunnossapidossa. Kyseessä on ottamistoiminnan jatkaminen voimassa olevan luvan mukaisella alueella. Kohde sijaitsee keskeisellä paikalla maa-aineksen käyttökohteisiin nähden.

Hakija hakee lupaa aloittaa maa-aineksen ottamistoiminta ennen kuin lupaa koskeva päätös on lainvoimainen ja esittää vakuudeksi varsinaiseen ottamistoimintaan tarkoitettua vakuutta.

AIKAISEMMAT LUVAT

Luvanhakijalla on kohteelle voimassa oleva maa-ainesten ottolupa (kuntaympäristölautakunta 20.6.2023 § 31). Uutta lupaa haetaan, koska entisen luvan ottomäärä 10 000 k-m³ on kokonaisuudessaan käytetty.

ALUEEN SIJAINTI JA KUVAUS

Hakemuksen mukainen alue sijaitsee Ilomantsin keskustasta noin 22 kilometrin etäisyydellä, Korentovaaran eteläpuolella. Tiestä pitkin kohteeseen on noin 30,5 kilometrin matka Ilomantsin keskustasta. Liikennöinti alueelle tapahtuu suunnitelma-alueen läpi kulkevaa metsäautotietä pitkin. Tie johtaa pohjoisen suuntaan mentäessä Hatuntielle.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on toimitettu ympäristönsuojeluviranomaiselle 18.11.2024.

KUULUTUS JA NAAPURIEN KUULEMINEN

Hakemus liitteineen oli nähtävänä Ilomantsin kunnan verkkosivuilla 27.2.–7.4.2025. Hakemuksen vireilläolokuulutus julkaistiin myös Pogostan Sanomissa 27.2.2025. Hakemuksesta ei esitetty muistutuksia. Naapurien kuulemista ei suoritettu, sillä aluetta koskevan edellisen lupahakemuksen kuulemisaika on ollut 23.3.–24.4.2023. Naapureilla ei ole tuolloin ollut huomautettavaa. Lähikiinteistöjen omistussuhteet ovat pysyneet ennallaan lukuun ottamatta yhtä kiinteistöä, joka on nyt hakijan omistuksessa. Toiminnasta ei ole aiheutunut naapurikiinteistöille kohtuutonta haittaa, eikä toiminta uuden luvan myötä merkittävästi kasva. Liikennöinti ottamisalueelta Hatuntielle tapahtuu pääasiassa pohjoisen suuntaan, eikä käytettävän tien varrella pohjoisen suuntaan mennessä ole asutusta lainkaan. Nykyinen toiminta ei ole aiheuttanut sellaista häiriötä, josta olisi tehty ilmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Maa-aineslain 13 § 1 momentin mukaan kunnan on varattava ottamisalueen sisältävään kiinteistöön rajoittuvien kiinteistöjen ja muiden alueiden omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluksi, paitsi milloin se on ilmeisen tarpeetonta. Kyseisessä tapauksessa kuuleminen on katsottu tarpeettomaksi yllä mainituin perustein.

LAUSUNTO

Hakemuksesta ei pyydetty lausuntoja, mutta lupamääräyksissä huomioidaan Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen 5.5.2023 edelliseen lupahakemukseen antama lausunto.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen käsityksen mukaan suunnitelman mukaisella maa-aineksen otolla ei ole maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia rajoituksia ainesten ottamiselle.

Lupamääräyksissä olisi kuitenkin huomioitava ainakin seuraavat seikat:

- *Koskematonta maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle pohjavesialueiden ulkopuolella vähintään 2 metriä paksu suojakerros. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinnantaso kahdesti vuodessa havaintoputkista. Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa luvan myöntäneelle viranomaiselle.*
- *Öljytuotteiden käsittelyssä on edellytettävä kahdenkertaista suojausta. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumien pääsyn estämiseksi pohjaveteen. Säiliöiden on lisäksi oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.*
- *Alin ottotaso on merkittävä selvästi maastoon.*
- *Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.*
- *Ottoalueelle ei saa levittää/läjittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkitoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.*
- *Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen-etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.*
- *Sora-alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten törmäpääskyjen pesimisrauha turvataan välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikana.*
- *Ottomäärästä on toimitettava tiedot vuosittain NOTTO-rekisteriin ja luvanmyöntäjälle annettujen ohjeiden mukaan.*

LUPAMÄÄRÄYKSET LUPAAN 2025-01

1. Toiminta voidaan aloittaa ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta edellyttäen, että vakuus on asetettu hyväksyttävästi ja aloitustarkastus on pidetty. Luvanhakija vastaa aloitustarkastuksen pyytämisestä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta.
2. Ottamisalue on rajattava maastoon yksiselitteisin merkinnöin.
3. Alin ottotaso **+171,5 m (N2000)** on merkittävä maastoon selkeästi.

4. Koskematonta maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle pohjavesialueen ulkopuolella vähintään 2 metriä paksu suojakerros. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinnantaso kahdesti vuodessa havaintoputkista. Mikäli pohjaveden taso on korkeammalla kuin on arvioitu, tulee alinta ottotasoa sopeuttaa siten, että vaadittu suojakerrospaksuus toteutuu. Tulokset havainnoista on toimitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain tammikuun loppuun mennessä.
5. Luvanhaltijan on kirjattava otetun maa-aineksen määrä ja laatu NOTTO-rekisteriin vuosittain tammikuun loppuun mennessä.
6. Lupa on voimassa 10 vuotta päätöksen antopäivästä lukien. **Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 22.5.2035.**
7. Luvan maa-ainesten kokonaisottomäärä on **20 000 k-m³.**
8. Asetettavan vakuuden on oltava voimassa vähintään vuoden lupa-ajan päättymisen jälkeen. Tämän luvan **vakuuden voimassaolo voi päättyä aikaisintaan 22.5.2036.**
9. Öljytuotteiden käsittelyssä on toteutettava kahdenkertainen suojaus. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumien pääsyn estämiseksi pohjaveteen. Säiliöiden on lisäksi oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.
10. Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.
11. Ottamisalueelle muodostuvat jyrkät rintaukset ja muut vastaavat mahdollista vaaraa aiheuttavat paikat tulee merkitä maastoon esimerkiksi lippusiimalla tai muulla vastaavalla menetelmällä.
12. Alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN) törmäpääskyjen pesimisrauha on turvattava välttämällä toimintaa pesien läheisyydessä pesintäaikana.
13. Alueen jälkihoito on saatettava loppuun viipymättä ottamistoiminnan päättyttyä siten, että **alue on maisemoitu** lopputilannekuvan mukaiseksi **lupa-ajan päättyessä.** Luontaista metsittymistä tulee tarvittaessa edistää keinollisesti.
14. Maisemointivaiheessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen–etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.
15. Ottamisalueelle ei saa läjittää / levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkihoitotoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua materiaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.
16. Mikäli alueella suoritetaan kivien murskausta, tulee murskauksesta tehdä riittävän hyvissä ajoin YSL 118 § mukainen ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
17. Luvanhaltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta ja ilmoitettava arvioinnista valvontaviranomaiselle.
18. Luvanhaltijan on ilmoitettava maa-ainesten ottamisen päättymisestä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka suorittaa alueella lopputarkastuksen ottamistoiminnan päättyttyä tai viimeistään lupa-ajan päättyttyä.

LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Lupamääräys 1

Määräys koskee luvanhaltijan velvoitteita ennen kuin maa-ainesten ottotoiminta voidaan aloittaa. Hakija on hakenut MAL 21 § mukaista lupaa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Tämän toiminnan vakuudeksi voidaan hyväksyä MAL 12 § mukainen vakuus.

Lupamääräykset 2–3

Määräyksillä pyritään estämään ottamistoiminnan tahaton siirtyminen luvassa määritellyn alueen ulkopuolelle. Tarkastusmenettelystä säädetään MAA 7 §:ssä.

Lupamääräykset 4, 9, 10

Pohjaveden suojeluun ja haitallisten aineiden ympäristöön joutumisen estämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Lupamääräykset 5, 17

Määräyksillä osoitetaan MAL 23 a § ja 16 b § mukaiset luvanhaltijaan kohdistuvat ilmoitusvelvoitteet. Määräyksessä 5 annettu aikaraja on säädetty MAA 9 §:ssä.

Lupamääräykset 6–8

Määräykset koskevat MAL 10 §:ssä ja MAA 6 §:ssä säädettyä.

Lupamääräykset 11–12

Ottamistoiminnan aikana on työturvallisuuden lisäksi varmistettava myös muiden alueella mahdollisesti liikkuvien turvallisuus sekä vältettävä aiheuttamasta häiriötä uhanalaiselle lajistolle.

Lupamääräykset 13–15

Määräyksillä varmistetaan alueen palauttaminen metsätalouskäyttöön ottamistoiminnan päätyttyä. Jälkihoitotoimenpiteiden ajoittamisesta säädetään MAA 8 §:ssä.

Lupamääräys 16

YSL 118 § mukainen ilmoitus melua ja tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta tulee tehdä ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 14 vuorokautta ennen kyseisen toiminnan aloittamista.

Lupamääräys 18

MAA 7 §:ssä säädetään tarkastusmenettelystä koskien myös toiminnan lopettamista.

LUPAPÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Maa-aineslain 6 § mukaisesti lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 § mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten

luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, ellei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Asemakaava- tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella ottaminen ei saa vaikeuttaa kaavassa määritettyä alueen käyttötarkoitusta. Lisäksi ainesten ottaminen tulee järjestää niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-ainesten ottaminen esitetyn hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti ei ole ristiriidassa maa-ainelain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

VAKUUS

Maa-ainelain 12 § mukaiseksi vakuudeksi vaaditaan **6460 €**.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-ainelaki 555/1981, valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta 926/2005, valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä 190/2013, ympäristönsuojelulaki 527/2014, Ilomantsin kunnan maa-ainestaksa (kuntaympäristölautakunta 10.12.2024 § 69), Ilomantsin kunnan ympäristönsuojelumääräykset (kvalt 10.10.2005 § 55).

MAKSUT

Maa-ainelain 23 § nojalla sekä maa-ainestaksan 6 § mukaisesti lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta veloitetaan tarkastusmaksua **625 €**. Lisäksi veloitetaan hakemuksen kuuluttamisesta taksassa määritelty maksu.

MUUTOKSENHAKU

Valitusosoitus on päätöksen liitteenä. Valitusaika päättyy 30.6.2025.